

Svätočenie P. Damiána

11. 10. 2009

Maháthmá Gándhí, Matka Tereza z Kalkaty – to sú osobnosti našej modernej doby, ktoré sa často na P. Damiána odvolávali, pretože bol ich vzorom a inšpirátorom. Čím si tento jednoduchý, špinavý sedliacky syn zaslúžil byť svätým?

Narodil sa vo flámskej časti Bel- gicka v čase, keď táto krajina bola silne katolícka. Taká bola aj jeho rodina. Traja z jeho siedmich súrodencov vstúpili do rehole. To, že odišiel v roku 1863 ako misionár do ďalekej havajskej krajiny, bolo určitou konsekvenčiou chápania misionárstva vtedajšej doby. To, že sa odhodlal na pozvanie biskupa odísť v roku 1873 k malomocným, by sa dalo vysvetliť ako určitý stupeň obete a sebazáporu, ktoré boli vtedy všepované kandidá-

tom rehoľného kňazstva pri formácii v seminároch. Avšak to, že medzi malomocnými vydržal skoro 15 rokov, že sa stal jedným z nich a zomrel z lásky k nim, to nie je samozrejmé. Aplikovať na neho výrok z Evanjelia sv. Jána, 15, 13, ktorý je napísaný na jeho pomníku v Kalaupape: „Nikto nemá väčšej lásky ako ten, kto položí svoj život za svojich priateľov“ – by však bolo príliš lacné odôvodnenie jeho hrdinstva.

Cesta k svätości bola pre neho nesmierne trnáta a bolestivá. Nielen kvôli

chorobe, ale hlavne kvôli jeho charakteru a určitej tvrdohlavosti. Nedávno zo- snulú francúzsku osobnosť – Abbého Pierra – nazývali „hubou neumytou a postrachom farárov“. (Pozri, Abbé Pierre, Testament, KNA, 2009.) O P. Damiánovi platilo to isté: predstavení, biskupi, dokonca aj jeho vlastní spolubratia mu vycítali egoizmus, nedostatok pokory, túžbu po sláve. Pri tom jeho stotožňovaní sa s najúbohejšími ho neranila zo všetkého najviac choroba malomocenstva, ale neporozumenie a ohováranie zo strany najbližších. Dnes už vieme, že by v službe tým najchudobnejším nemohol obstáť, keby nemal tú svoju tvrdohlavosť, priamočiarosť a zápal. Jediným zdrojom jeho vytrvalosti a sily bola osobná modlitba, Eucharistia a adorácie. Bol nepohodlný v očiach „mocných rehole a Cirkvi“, ale bratom, ošetrovateľom, učiteľom a skutočným duchovným otcom tým, ktorí nemali už nikoho iného, len jeho, boli odsúdení ako vyvrheli a zločinci na samý okraj civilizácie a spoločnosti. Nesmieme zabudnúť, že v tej dobe sa na malomocenstvo stále ešte hľadalo ako na prejav Božieho trestu za nemorálny spôsob života, podobne, ako sa dnes ešte niekde nazerá na postihnutých chorobou AIDS.

Som nesmierne potešený, že tento Boží muž je povýšený na oltár svätości, ale nezakrývam svoj smútok nad tým, že to trvalo tak dlho. Na mojich ôsmich cestách na Havajské ostrovy som spoznal desiatky ľudí – malomocných, ale aj misionárov a zdravých Havajanov, ktorí nesmierne túžili po jeho svätočení. Z malomocných, ktorých som na Molokai stretol a z misionárov celého havajského súostrovia však už skoro všetci za posledné roky, od roku 1998, kedy som tam začal jazdiť, umreli.

P. Damián bol človek autentický, otvorený, úprimný, nepohodlný. Mal svoj názor, bol osobnosťou, bol to človek s rovnou chrabticou, nešlo mu ani o kariéru, ani o to, aby sa o ňom písalo alebo hovorilo. Žil svoje povolanie rehoľného kňaza oddaného srdcu Ježiša a srdcu jeho matky, tak ako ho k tomu viedlo jeho spoločenstvo – Kongregácia Najsvätejšieho Srdca Ježiša a Márie. Poslanie medzi malomocnými bral ako stotožnenie sa s nimi úplne vo všetkom – v biede materiálnej, duchovnej a tiež v chorobe. V tom bola jeho sila, presvedčenie a podstata jeho úspechu byť prospešným a na

Svätý páter

neposlednom mieste aj to, že bol opusťtenými a chorými ľuďmi prijatý s úctou a milovaný. I nám by mohol byť svätý Damián vzorom, inšpiráciou a sprievodcom na kresťanskej ceste.

Život P. Damiána – prehľad

1840 – Jozef de Veuster sa narodil 3. januára ako siedme z ôsmich detí v sedliackej rodine v Tremelo

1859 – vstúpil do Kongregácie Najsv. Sídc Ježiša a Márie v Leuven, v ktorej bol už ako člen jeho starší brat Pamphil

1860 – zložil prvé sluby ako brat Damián

1863 – nastupuje misijnú cestu na Havajské ostrovy namiesto vážne chorého brata Pamphila

1864 – 21. mája bol vysvätený na kňaza v Honolulu a nastúpil ako misionár na ostrove Hawaii najprv do oblasti Puna a potom Kohala

1873 – hlásia sa ako dobrovoľník na duchovnú prácu medzi malomocnými na ostrove Molokai. 10. mája odchádza na tento ostrov

1884 – lekárske potvrdenie o jeho ochorení na malomocenstvo

1889 – 15. apríla zomrel v Kalawao a bol pochovávaný vedľa kostola sv. Philomena

1936 – jeho telesné pozostatky boli slávnostne prevezené do Leuven a uložené do sarkofágu v kláštornom kostole sv. Antona

1995 – pápež Ján Pavol II. ho vyhlásil v Brusseli za blahoslaveného

2009 – pápež Benedikt XVI. ho vyhlasuje v Ríme za svätého

Modlitba k P. Damiánovi, ktorú pri príležitosti jeho svätočenia vytlačila na jeho obrázkoch Kongregácia Najsv. Sídc v Nemecku

Damián, brat v povolaní a partner na ceste, radostný a veľkorysý misionár. Ty si miloval evanjelium viac, ako svoj vlastný život a z lásky ku Kristovi si opustil vlastnú rodinu, vlast, svoje istoty a vlastné plány. Nauč nás nasadzovať náš život s radosťou, s akou si ho nasadzoval ty sám, byť malomocnými s malomocnými dneška, sláviť Eucharistiu a vnímať ju ako zdroj našej vlastnej obety. Pomôž nám, aby sme dokázali milovať do krajinosti, zachovaj v nás súcit s chudobnými a opuštenými a daj, aby sme sa silou Ducha stali vernými nasledovníkmi Ježiša a Márie.

ThLic. PETER ŽALOUDEK ■

foto Wikipedia ■

V budúcom číslе priniesieme dojmy zo svätočenia pátra Damiána z Vatikánu

Páter Damián s leprou postihnutými nešťastníkmi na ostrove Molokai

Po smrti

Hrob pátra Damiána na ostrove Molokai